

Сөнгерүү сүлө

1930 үзүүхи ноябрён 1-мөшөнчен тухать

Варнар район хасаче

2011 үзүүл

авын/сентябрь/ уйыхэн

7-мөш

юн кун

104/10421/ №

Хаке иреклэ

электронла адрес:
print@vurnar.cap.ru

СУЙЛАВ-2011

Чаваш Республикин
Патшалых Канашен йышанаве

Чаваш Республикин
пиллекмеш суйлаври
Патшалых Канашен
депутачесен
суйлавне
палартасси цинчен

Федерацин 2002 үзүүхи сөртме
уйыхэн 12-мөшөнчи «Рацей Федерациин гражданесен суйлав прависен тата референдума хутшамалли правин төл гарантай-
есем цинчен» 67-ФЗ № саккуне-
не, Чаваш Республикин Консти-
туцийэн 80-мөш статийн тата
Чаваш Республикин «Чаваш
Республикин таваттамеш суй-
лаври Патшалых Канашен полно-
мочийесен срокне тааси тата
Чаваш Республикин 2011 үзүүхи
чу уйыхэн 30-мөшөнчи «Чаваш
Республикин Патшалых Канашен
депутачесен суйлаве цинчен»
саккуне 9-мөш статийнне улш-
ну көртесси цинчен» 26-мөш сак-
куне килешүллөн Чаваш Республикин Патшалых Канашен
цапла йышаннат:

1. Чаваш Республикин
пиллекмеш суйлаври Патшалых
Канашен депутатчесен суйлавне
2011 үзүүхи раштав уйыхэн 4-
мөшөнче ирттерме палартас.

2. Чак йышану ёна өртөнч-
летнө кунран вая көрет.

Чаваш Республикин
Патшалых Канашен
Председател
М.МИХАЙЛОВСКИЙ.
Шупашкар, 2011, авын, 2, 878 №.

Андриян Николаев палакне үсрөц

Авын уйыхэн 5-мөшөнче чаваш халахе хайен мухтавл ывайл - СССР космонавт летчик, авиа-
ци генерал-майор, Совет Союзэн икэ хут Герой, Чаваш Республикин тата Шупашкар хулин
хисеплө гражданинё Андриян Григорьевич Николаев - үзүүлнэрнапа 82 үзүүл үзүүлнине палл туре

Шупашкарти Николаев
космонавт тата Калинин
урамесем хөрслөннө
чөртө тө ын йышла
пуханч - шап өсв
вырэнта Андриян
Николаевн палакне
саванчл лару-тэрора
үсрөц. Унта ЧР Прези-
денч Михаил Игнатьев,
төнчө үслэхне паран-
тарн энтешмөрөн,
виссөмөш космонавтэн
хөрө Елена Терешкова
тата таванесем, мини-
стерство-ведомство
өртүсисем, депутатсем,
ветерансем, сумл
ханасем, школ ачисем
хутшанч.

ПУЛАМ

- Ку палака чавашсен авалтан
пиркан ырд йалипе - ниме мелё-
не - турэм. 2011 үзүүла Рацей
Президенч Дмитрий Медведев

Космонавтика үзүүлэлт тесе
пилтерч. Шапах Космонавтика
үзүүлэлч Шупашкарта чаваш
халхан манажми ывайл палак
үзэлж. Андриян Григорьевич
төнчө үслэхне өсвөнчэ чаваш
халхан чапа каларч. Вал космоса
парантарнэрнапа тепэр үзүүл

ёмөр үзит. Җаванна ырд өссене
малалла та тааси - пилтерч Чаваш
ен өртүс Михаил Игнатьев.

Андриян Григорьевич хөрө
Елена Терешкова Чаваш енре
пурнакансене хайен ашигнаас
тыншан, сума суншан тав туре.

- Атте хайен Таван өртэхнэ
Шуршала питэ үзэлж, энтеш-
снене май килн таран пулшма та-
ршатч. Чак ен мана та күсрэ.
Хал эпхаман ачасене Чаваш ен

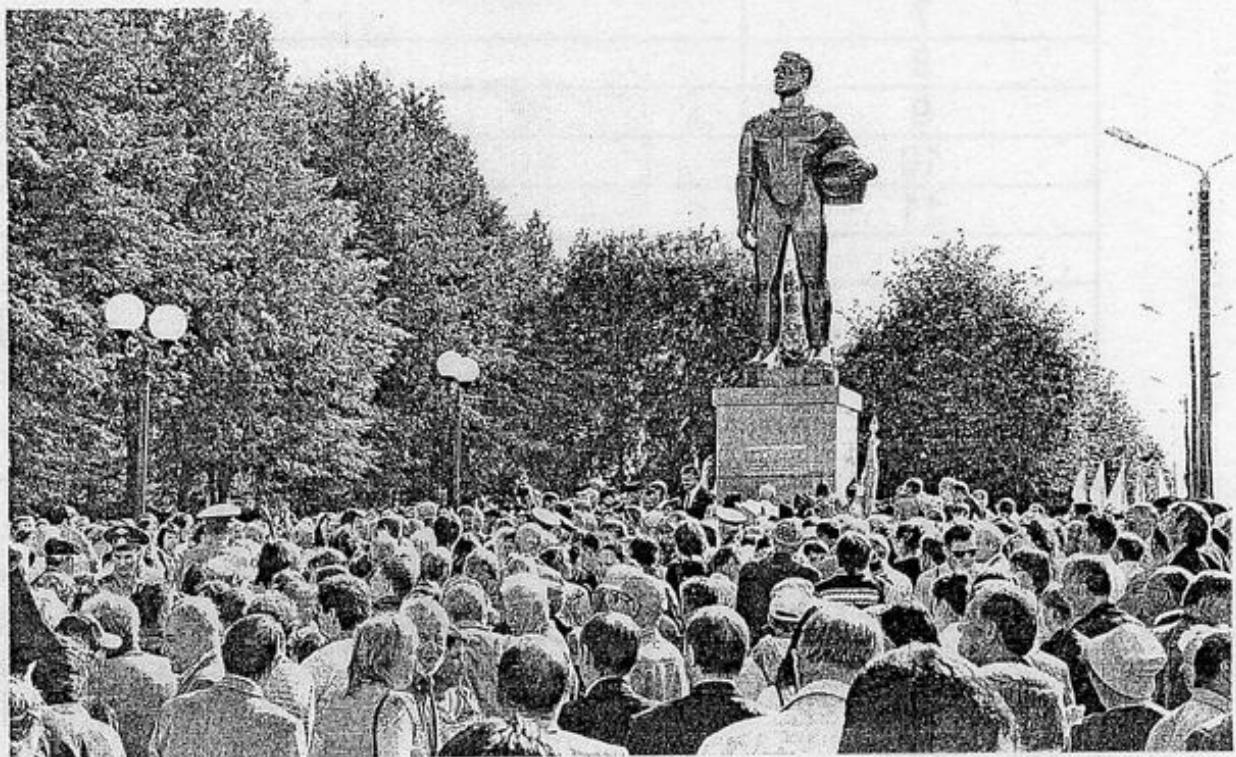
юратма ханхтарат. Палакшан
та, атте ячё тунд ырд ытти өшшэн
тэ тайма пусам сире, - төр Елена
Андрияновна.

Шупашкар хула пуслех Леонид
Черкесов чак кун Чаваш енен төл
хулишэн истории төлшэнч палл
пукл асра хаварма май панике калар.

Таван өртэхнэ Аслын варчин
ветеран Илья Прокопьев пухан-
нене Чаваш Республикин варчана
ч. Хеч-пашалл вайсан тата пра-

во хуралын органесен ветеранесен
(пенсионересен) общество организаций төнчнен саламлар, чак пал-
лак Андриян Николаевн ятне ёмөр
асра хаварма май панике калар.
Вал та, палл скульптор Владис-
лав Немцов та савалл өсч хутшан-
нисене чөрөн тав туре. Шупаш-
карти А.Г.Николаев ячёллө 10-мөш
вайсан шкулта вөренекенсем уяв
концерчөп савантарч.

И.КЛЕМЕНТЬЕВА.

Открывается новый Храм

Дорогие братья и сестры!

Божией милостью, 12 сентября 2011 года
в 7 часов 30 минут, по благословению Высо-
копреосвященнейшего Варнавы, митрополи-
та Чебоксарского и Чувашского состоятся ос-
вящение Храма в п. Вурнары и первая Боже-
ственная Литургия в новом Храме.

Приглашаю всех православных жителей
п. Вурнары и Вурнарского района, всех прини-

мавших участие в воздвижении Храма и не-
успевших сделать это, всех неравнодушных
людей разделить радость общей молитвы
в Божием доме. Слава Богу!

С уважением,
настоятель Храма Св. Вмч. Георгия
Победоносца п. Вурнары
священник Александр ПАНЗИН.

ХАКСЕМ

Мице тенкэ?

«АгроИнновациям» предприятий даннай-
есем тарх, иртнэ эрнэе республикан-
ирын кунсенте чөр үлми хаке - 9,2 % (1,2 тенкэ), кишер - 7,8 % (0,5 тенкэ), сухан
- 2,9 % (1,5 тенкэ), пан үлми - 4,6 % (2,5 тенкэ), сахар - 8,9 % (2,9 тенкэ), вир
көрли - 5,4 % (2,6 тенкэ), хура тул - 3,9 % (3,3 тенкэ) чакн.

Чах сэмарти вара хакланн: 2-мөш категорилли - 26,1 % (5,3 тенкэ), 1-мөш
категорилли - 18,0 % (4,8 тенкэ), суйласа илинисем - 14,3 % (4,4 тенкэ) ўснэ. Вак-
кэн сутакан хаксем ханпарни суллах талхар вэсленнице չынханна. Җывх вахтга
чах сэмарти тата хаклан. Җаван пекх ёна аш шамалли - 8,1 % (17,4 тенкэ), шама-
сарри - 5,0 % (16,7 тенкэ), пленкалл, пастеризилл сэт (суллах - 2,5 - 3,2%)
3,5 - 4,7% (1,0 - 1,4 тенкэ) ўснэ. Сахар хаке йүнелсе пырэ. Чак вал сахар каш-
мане пухса көртме тухнице չынханна.

Чене тухаан курттам хаке չапларах - чөр үлми 6-9 тенкэ, купаста - 3-5,
хөрлө кашман - 6-8, кишерпе сухан - 10-14 тенкэ.

Е.ТОЛСТОВА.

Курава хутшанес

«Чувашское» акционерсен
обществи йөркелениле авын
уйыхэн 9-мөшөнче Шупашкар
районенч Мэн Каракура ял-
енче յратл ывильхсене ку-
раве иртет. Унта Варнар районенч икэ
предприяти хутшан. «Янгорчино» коопера-
тив майракалл шултра выльях, Варнарти аш-какай ком-
биначен хушма хүчлэх сис-
насем тарх.

Е.ТОЛСТОВА.

СКОЛОГИ

Алар-тапар ан йавантар

Росприроднадзорын республикан управ-
лий Рацей Федерациин Ծут ҹаналак ми-
нистерствин ирек памасар таңханан пулса
кайн каяш вырэнесене шута илес төллөвье
кэларн хушавне пурналаса республикан
алар-тапар куписен ышнене тата вөсем ѿста
вырнасане палартат.

ҖАНТАЛАК

Кечнэрни кун	Эрн кун	Шамат кун
8.09	9.09	10.09
+15	+14	+17
+10	+10	+10

«Метеоновости» информаци агентстан информаций тарах

Ёç – пурнаç тыткäчи

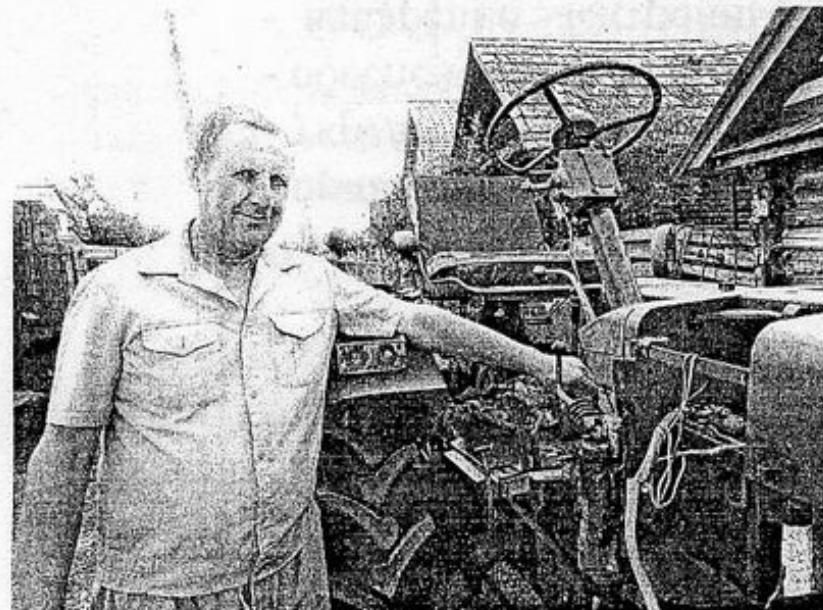
Техника – ял хуçалäх организацийен чёри тесçë. Ҫак калараша килти хушма хуçалäха тытакан та çиреплесте калама пултарать.

– Техникäпа кил-тëршëнчи ёçсene пурнаçлама чылай ансатрах, – терп Шенер Ишекри Николай Павлович Алексеев. – Анчахрах каю ҫулса килтëм.

Николай Павлович техникäна типтерлë тытать, юсавлähшэн тäрäшать. Вäл 24-мëш професси училищинче 26 ҫул производство мастер-енче тимленë.

Николай Павлович тата мäшäрë Клара Васильевна пëр гектар çëрпе усä кураççë. 2 ёнепе 2 вäkäp тытасçë. Выльäх-чёрлëх пäхма ачисем та пуллашасçë. Алексеевсен пурнаç девизë: «Ёç çëклет, ўркев ўкерет».

Е.ТИКИНЕВА.

Касу пäхма хавас

Ялсенче касава черепте пäхасçë. «Паян ака элë «касу ачи» ята тивëсрëм, алла пушä тытäрäm», – терп Күлхëрринчи Валерий Вошняев. Вäл мëн пëçкренех касу пäхма юратать. Капла сут çанталäкпа çывäхрах пулатän тата ырä ёмëт-тëллевсем та пусра çуралаççë иккен.

Валерий Вошняев па мäшäрë картиш тулли выльäх-чёрлëх тытасçë, анкартинче тэрлë пахча çimëç туса илеççë. Вëсен икë ача çitëнет.

Валерий Вошняев йëрке ху-ралёнче çирэммëш суп тäрäшать, хайён тивëнне түрë кä-мäлла пурнаçлаты.

Е.ТИКИНЕВА.

АХРÄМ: «ХРЕСЧЕН ХИСЕПЕ ХÄÇАН ТИВËÇE?»

Кам хütёлё ял չыннине?

Хаçатан иртнë номерэнчи «Хресчен хисепе хäçан тивëçe?» статьяна тимлë вуларäm. Шенер Ишекри В.Григорьеван чун ыратäвне эпир та пëрле пайлат-pär. Нумаях пулмасть халäхран сëт пухакан çëнë хы-пар пëлтерсе хäварч. Продукци хакне 1 тенкë та 50 пус таран чакаратnäp терп. Аста тëрëслëх? Ёнесем та халë сëт сахалрах антараççë-cke. Сëт пухакан каланä тäpäx, сëт завочёсен директорëсем пëрле пу-

хänsa как палäртнä, конкуренци пëр-пëрин хушшинче пулмалла мар тенë.

Каман хütёлемелле паян хресчене? Ял չынни камран хütlöх ыйтмалла? Сëт хакë пирки депутат-сем, район администрацийе ѣнлантарса памë-ши?

Сäkät, Ҫавалкас, Туси Мäрат ял չынниsem ыйтнипе – Владимир ВАСИЛЬЕВ.

Ура չине тäрать вäl ир, çitëнтерет пäри те вир

Теприсем пëçк çëp лаптäkëpe та туллин усä кураймаççë, Хураçырмари

Анатолий Алексеев вара хайён анкартийенче тем тëрлë культура акса-лартса ўстерет

Ун хуçалäхенче ҫуллах
пулнäччë. Улма-çырла
йывæçсисем çimëç-
семпëйтäнайми
лараççë, ёçчен пыл
хурчесем вëсенчен
шерпет пустараççë.
Купästa, кишëр, сухан,
кашман, çëp улми
аисенче çум курäк
çук. Пëçчен пурнакан
арçын тесе калаймän.
Ҫулëсемпë ҫамрäк мар
пулин та, йëркелëхе
тытсах пыраты вäl.

РАЙОН ԿЫННИСЕМ

Үйрämäх пäрипе вир ўстерессипе Анатолий Алексеевич кäcäklанса ёçлени палäрч. Вësen тунисене вäl çav тери ачаşşän сërtéñçch. «Вир тесенек күç умне түрхе çamräk vähäxtä тухса тäрать. Вäyä картиччи каччäсемпë хëрсен «Ҫерем пäccä вир акräm, вир акräm, эпир ѣна таптатpär, таптатpär...» юрä cämaxhëсем аса кileççë. Вäl vähäxtäri çamräкsem ку культурäна мëнлөрех акса туса илмеллине пëlñi çav», – тет Анатолий Алексеевич.

Ёлëкreh кашни килте тенë пек вир акса ўстернë. «Авärtäna kërpereп pëçerñ, kantäp värrin çävëpе пусса çinë pätätn тутыни хäçan та асарн тухас çuk. Çuläm çinche pëçerñ аппах марчч, kämakara куршакла пиçни вара...» – сëtel çinche пäslanakan çimëçse киллennëн cämaxhе малалла тäсать Анатолий Алексеевич.

Вир – пысäk тухäç паракан культура, унтан хатëрлекен кërpere вара – çav тери пахалäхлä çimëç шутланать. Белоксен шучёпе вäl урлапа рисран та ирттерет, çusem сëлл кëрпинчинчен каш сахалтарах кäna. Вир кëрпинчи белокра-

çin организмне кирлë пахалäхлä аминокислотасем нумай – третнин, валин, лейцин, лизин, гистидин, çavän пекех ҫуллä кислотасем, микроэлементсем, ферментсем та. Унра ытти пëрчëllä культурäсемпë танлаштарсан В ушкäнри витаминсем ытларах, тулäpa кукурузäран фолий кислотипе – икë хут, аш-какайран фосфорa1,5 хут пуйнрах. Çavän пекех ку кëрпere цинк, йод, кали, натри, магни тата бром çitelëkä.

Халäх медицининче вäl ўт-пëвë, уйрämäх мыщца системине

çirëplletekен продукт шутланать.

Ҫavänпах пулë Анатолий Алексеевич ѣна çitëнтерессине пысäk

тимлëх уйäраты. «Килтë çitëнтерни лавккаринчен самай уйärläsa тäрать», – тет вäl. Халë кërpе ар-манëсем çuk пулин та апрамасть,

асатте меслечесемпë усä курать:

кил çinche кисëппе түсে хуппине

вистет, ал арманëпе авärtäta тëрлë

аласемпë алаты, çил çinche сävä-

раты.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Ҫavänпах пулë Анатолий Алексеевич ѣна çitëнтерни лавккаринчен самай уйärläsa тäрать», – тет вäl. Халë кërpе ар-манëсем çuk пулин та апрамасть,

асатте меслечесемпë усä курать:

кил çinche кисëппе түсে хуппине

вистет, ал арманëпе авärtäta тëрлë

аласемпë алаты, çил çinche сävä-

раты.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra килсече мар,

хуçалäхсече та вир лартса çitë-

ntermecçë. Ky çec та мар, ватärah

çutlanat.

Хальхи vähäxtätra к

Палли – кам валли?

Водительсем ңуран ңүрекенсене, саккунсене пачах та хисеплеменнине юлашки вайхатра, шел те, час-часах курма тивет

Гагарин урамынчен Ашмаров урамынде вирхенекен «чакка» автомашина кашт кана ынсанын сине көрсө каймар. Руль умёнче ларакан питне вёрсө хәпартна пек җаврака арсын намасланма, ынсанын сине каңару ыйтма мар, ңул аякките пыракансене хутлә-хутлә намас сәмахсемпес кашкәрса тәкәр. Ачасем умёнчех.

СИВЕЧ БИГУ

«Тимәр лашипе» хакласан, пәчән ынах мар, пурнаң ана сәнкара ытларах сиктерет, ахәртнек. Җаванпа та хәйне ңул ынчы хүча пек тытать ёнте. Чи малтан хәй айаплә-cke вәл, чаракан паллана пәхмасар көрсө кайна, ын вайхатрах хәй тәрәсси-не ятлашу сәмахсемпес ёнте-ресшән пулчә...

Ашмаров урамын сине чи

йышлән ңүрекен урам тесен та йәнәш пулмә. Тротуар үккүпе пәтәм халәх, ын шутра вүншар шукл ачи, ңул тәрәх кашни кун машина айне пулас мар тесе хәраса утать. Гагарин урамынде хәреспленнә вырәнта Ашмаров урамын кәмә юраманинне асархаттаракан паллә ларат пулин та ана пәхнанакан ын тери сахал. Үйрәмак ирсерен күнтан ңуран ңүреке кансер.

Саккун пуриншән та пәр пек

мар пулас. Шел те, ңул-йәр. пра-вилесене пәсакансем хүшинче должностри ысак ынсанын, ертү-ңүсөн ывәл-хәрәсем та курәнка-лаш. Сәнанә май, ынсанын ГИБДД сотруднике «тәрәс мар» вырәнта ңүрекен та, ысемле хәвәрләхпа ыткәнсан та темшән чармаш...

Саккунран хәраманнисем ытти участокра та ңул-йәр пра-вилесене уямаш. Советски урамын ача-пача площадки үмәнчи ңулла пәр иннелле кана кайма юраты. Хәш-пәр води-тельсем вара хәвәрләхча-кара «манипе» пәрлех тепәр чухне хирәсле та хәюлләнә ңүрек. Кунта видеокамерасем пур пулин та.

Кашни мотор сассипе чөре-сикет – ңулсем ынчы «шумахерсем», тәр кәнтәрла «саккәрла» чупакансем нумайланч. Айапләрләх мән патне илсе читер-ши?

Шел, ңуран ңүрекенсен штраф хума ирәк үк, мише шүхә водителе «әса көртме» пуләччә. Хальләхе вара пәр ыйту кана-ха – чаракан паллә-сем кам валли-ши?..

Лана
БОГОРОДИЦКАЯ.

Экстремистла материалсемшән

Шупашкарти Ленин район сүч вун саккәрти ңампәк тәләшпе интернетта социаллә сетьсөнче экстреми-стала материалсем сарнашан пүсарнә уголовлә ёшес пәхса тухнә. Ана РФ Уголовлә Кодексен 282-меш статийн 1-меш пайенче паллартна преступленишән айапланан.

Следстви тата суд паллартна тәрәх, вәл, тәп хулары пәр училищәре вәренекенскер, социаллә сетьре хәй туса хунә ушкәнра экстремистла тек-

стсем, видеоматериалсем, үкерчексем вырнаштарнә. Ку материалсөнче нацисем хүшинчи хирәсүсөн, курайманләх ңуратма пултаракан хак-лавсем пулнә.

Җампәка суд айаплә тесе ышаннә, 2 ңул та 2 уйәхләх колоние әсатнә. Ку преступление тунан вайхатра вәл наркотиксен саккунсар җавраншәшән ус-ловнай майна айапланнә пулнә.

И.СЕРГЕЕВА.

СПЕЦИАЛИСТКАНАШЕ

Чир ютран та килме пултарать

Юлашки вайхатра ҹанталәк вәри тәнине кура пирән тәрәхра та јаша ынчи күлтүрәсөнене ҹитәнгерме пү-ларәс. Чаваш Республикинче арбуз та, дыня та пулса ҹитнине паллартасеч пахча-сәсем. Авә исәм лайәх пи-снине кура чавашсем та эрх янтәлама вәренсө ҹитрәс. Ҫак ҹимәсө юратнипек пахча-сәсем пәрләхә кәшалхи ҹула исәм ҹырлипек ҹыхантарч.

Анчах ют тәрәхри хунавпа пәрлә-тәрлә чир та килме пултараси пири асархаттарасеч Җарсей. Ял хүчәләх асархавән республикәри управленийн ёченесем. Ак пәри бактери ҹунтарәвә төкенин Ҫүрсөр Америкәран 2009 ҹулта Калининград, Самар, Воронеж, Белгород тата Тамбов областесе ҹитнине тәпчесе пәлнә. Ҫав ҹулак чире «Рафсейре пулманнисен» ушкән-нчи вырән-вырәнта тәл пулакан-нисен ышнә көртнә.

Патшаләх инспекторә В. Ере-мева пәлтәрнә тәрәх, Erwinia amylovora груша ыйвәсүнене вайлә шар кәтартать. Айва та, слива та, персик та, абрикос та, чие ҹырли

те, пан улми та чирле көрешей-меч. Ҫырла тәммисене та тап-наты вәл. Чечекесене та, ңулсисене та, хунавесене та, ҹимәсөн та тиркемест. Юлашки ңулсисене пирән тәрәхра хүчәланакан јаша ҹанталәк чире аталама пулла-шать. Нүрәк вицерен ысак пулни та чак амакшан лайәх.

Җуркунне чечексем ҹурланса-нах шана-сеч, хураласеч та типесеч, ҹапах та ўкмеч. Ҫулси-сем та вәсәнчен хуралма пү-лаш, кайран типесеч. Ийвәс ҹунна пек күрәнать, хуппи ынчы чир пулласене асархама пулать, вәсем майәпен ысакланма пү-лаш. Ҫав вырән ҹемелет та

шывланать. Малтанах түмламә-сем сөт тәслә, кайран сарә тәслә пулса каяш.

Чире ҹак шәвекле тәранса пү-лакан хүрт-кәлшанкә, кайәк-кә-шәк сараты.

Ана аталама парас мар тесен ҹуркунне тата көркүнне хавшак ту-ратсөн касмалла. Касна вырән-сөн 1 процентлә пәхәр купорос-сөн тата ятарлә замаскән сәрмәл-ле. Хатәре та 5 процентлә формалин шәвекләп е 5 процентлә кар-бол кислотипе сиенсәрләтмелле. Ийвәс ятарлә шәвекле кәчкисем түхсан е ҹимәсө пүстарса көртсөн сапмалла.

Чир хәвәрт сарәлнине кура ҹүләрхе асәннә палләсөн асархавә-санах управление шәнкәравлама ҹенесеч специалистсем: 52-80-33, 54-55-66, 52-71-54.

Н.ВАСИЛЬЕВА,
Рафсей ял хүчәләх
асархавән

Чаваш енри управленийн
ёшчен.

ХАЛАХ САМАХЛАХЕ

Шәнкәр-шәнкәр шыв юхать, Шыв юхать та чул юлаты. Шүхәшләр-ха, тәвансем, Әмәр иртет – күн юлаты.

* * *

Тарән варта хур пүсрәм, Вәрә тесе ан каләр. Юрә пүсласа юрларәм, Шүхә тесе ан каләр.

* * *

Вәрман витәр түхнә чух Ҫуна кайрә суләнса. Ватә әмәр иртән чух Тәрса юлтам тәләх.

* * *

Лаңа мунча хүшинче Хәсан күрәк шәтни пур? Пирн пек тәләх-туратсем Хәсан ырә күрни пур?

* * *

Кала-кала күләнса, Кала пәр такәнмасар.

Эп тухатән ташлама Сана ыттараймасар.

* * *

Пилеш пәхма пит хитре, Ҫиме тәрсан пит йүсә. Ҫынна пәхма пит хитре, Әш-чикәнче армуты.

* * *

Пальтона пальто төвәсө Виц түмәллә пулсан та. Савнине савни төвәсө Пәчәк, путра пулсан та.

* * *

Юратрә-юратрә, Юратрә та пәхакрә. Помидор пек хәрлә пите Купаста пек шуратрә.

* * *

Тәваткал өсөм уттине Тәваттән сұлма тәчәс. Ман савнине пәтерме Тәваттән ынне тәчәс.

* * *

Тәләх-турат юрри

Ама ҹури амашне үпкелеше юрланә юра.

Карләк ынне лартам та

Янраттартам юррәма.

Мана анне илтессөн

Чүлса түхрә крыльца.

«Манән хәрәм пулссасан,

Карләк ынне лартам та

Янраттартам юррәма.

Манән юрра илтессөн

Күссүләне пит үрә.

3.А.АНТОНОВА пухнисем.

ПОЭЗИ КЕТЕСЕ

Хур кайәксем

Күнәп паян вәңә хүрсем.

Мише ҹүхрәм, никам та вицмен.

Ҫунатта сүлнәсем

чака-сайәсем,

Ҫавах малаллах туртәна-сеч

хәсем.

Хәвел ана-сра вактать пытамна,

Хур кайәк карти вайхат ёнте

канма.

Умра – аялта сүтә күлә күрнать,

Хүмсемпес выляса хәй патне

йыхәрать.

Хур кайәк карти күнтан вәңә

нумай,

Ҫак күлә ынчы ларса канә

пәрмай.

Анчах паян тем чунәсем-сек

туртма,

Ҫапах та каштах ларса

канмаллах.

Карта пүсө – ват хур – шүхәш

тырә канма,

Пысак ҹаврәм туса кәс

пүсларәс амма.

Темән пулнән хүмсем ҹырана

ҹапана-

Темәскер систерсе хүрсөн

тем кала-

Кәт тәмсем чашләтәрәс,

силләнч хәх,

Пәшал персө яч – пытамна түхнә.

Ак пәр хур ўкет аяла шыв ынне,

Юлашки хут пәхаты кәвак түпнене.

Эх, эм, эс мән-ма пит тискер?

Мән тунә сана вәл, мәскер?

